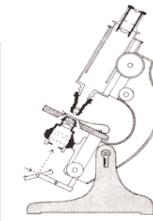

στο μικροσκόπιο...

Δεν γράφουμε την Ιστορία με μικροψυχία

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΟΤΣΗ

Mε προσχηματική και όχι βιωματική τη δημοκρατία, με βαθύτατη κρίση αξιοπιστίας θεσμών και προσώπων και με τον αξιακό κώδικα να έχει τρωθεί βάναυσα, όπως σωστά τα 'πε (και ν' αγιάσει το σόμα του) ο Κάρ. Παπούλιας, σ' αυτόν τον τόπο δεν έχουμε μάθει καν να κουβεντιάζουμε.

Επειδή είναι βολικό αλλ' όχι και πειστικό να τα ρίχνουμε στο κακό το ριζικό μας, να φταίει τάχα το σχολείο με την από καθέδρας διδασκαλία και τον απαξιωμένο δάσκαλο καρικατούρα αυθεντίας; Να φταίνε μόνο τα πρότυπα, που παρέχουν οι κρατούντες;

Μήπως φταίει το σπίτι, με την οικογένεια διαλυμένη ή τον πατέρα δυνάστη και τη μάνα υστερική, καθ' ότι στερημένη; Δεν φταίει, αναμφίβολα, και η κατήχηση από άμβωνος ή στην κομματική συνέλευση; Κι ο καφενές με τον πολλά βαρύ ασίκη να επιβάλλεται με τις αγριοφωνάρες του; Και πάνω απ' όλα αυτά σωρευτικά ή το καθένα χωριστά, δεν φταίει τώρα πια η τηλεοπτική καθηλωτική κυριαρχία με τη χαύνωση του καναπέ και τον ευτελισμό κάθε έννοιας διαλόγου;

Το βέβαιον είναι ότι σ' αυτόν τον τόπο της αυτιστικής «επικοινωνίας» δεν έχουμε μάθει να διαλεγόμαστε νηφάλια, να ανταλλάσσουμε γνώμες κι επιχειρήματα και κυρίως να ακούμε τον άλλο και να σεβόμαστε την άποψή του, όποια και να 'ναι. Πολύ περισσότερο, δεν έχουμε την αγωγή, τη δημοκρατική ευαισθησία και τη μεγαθυμία να αναγνωρίζουμε αρετές στους αντιφρονούντες: Από τύφλωση ή σκοπιμότητα, βλέπουμε στραβό ό,τι και να κάνουν και μόνο διότι βρέθηκαν στην αντίπερα όχθη.

Χρειάστηκα όλο αυτό το κατεβατό για να πω όλο κι όλο ότι με προσβάλλει ως πολίτη (όσο και το να περνάει στο ντούκου το κρούσμα χομεϊνικού σκοταδισμού: με μια υπουργική ψαλιδιά να λογοκρίνεται το ταινιάκι του Κώστα Γαβρά, όταν δείχνει τη βεβήλωση του Παρθενώνα από τον πρωτοχριστιανικό φανατισμό) το άθλιο νταβαντούρι των ημερών περί τον ιστορικό ρόλο του Κωνσταντίνου Καραμανλή.

Οταν η Ιστορία προσεγγίζεται με γνώμονα τις συγκυριακές πολιτικές σκοπιμότητες, αναπόφευκτα κακοποιείται.

Το καίριο ερώτημα της στιγμής,

κατά πόσον ο Κών. Καραμανλής υπήρξε ή όχι ο κατ' εξοχήν θεμελιωτής της μεταχουντικής Δημοκρατίας μας, που συμπλήρωσε ήδη τα 35 χρόνια της, το άφησε ουσιαστικά αναπάντητο η κοκορομαχία της κομματικής αντιδικίας με τις εκατέρωθεν προπαγανδιστικές υπερβολές.

Για τους μη φανατικούς, τους μη εμπαθείς και τους μη ιδιοτελείς θα μπορούσαν, ωστόσο, να υπάρξουν ορισμένες κοινές παραδόξες. Οπως:

* Οτι ο Κών. Καραμανλής το 'σκασε το 1963, νύκτωρ και ψευδώνυμος, με πολλά θετικά στις αποσκευές του και περισσότερα ανομήματα από μια αυταρχική διαχείριση της εξουσίας στη μετεμφυλιακή Ελλάδα. Εφυγε Σερραίος κι επέστρεψε Ευρωπαίος, ύστερα από έντεκα ολόκληρα χρόνια...

* Οτι στα επτά χρόνια της στρατοκρατικής δικτατορίας εσιώπησε. Δεν αντιπολιτεύθηκε το χουντικό καθεστώς και, βεβαίως, δεν ενεθάρρυνε καμιά αντιστασιακή ενέργεια. Διπτή η εξήγηση: Και διότι υπήρξε θιασώτης αυταρχικής διακυβέρνησης, με μικρότερη ή μεγαλύτερη συνταγματική εκτροπή και, κυρίως, διότι είχε διαβεβαιώσεις από την ηγεσία της χούντας (από την ηγετική τριανδρία, οι N. Μακαρέζος και Στ. Παππάκος ζουν και μπορούν να το επιβεβαιώσουν) ότι στρώνεται ταχύτατα ο δρόμος για τη δική του επάνοδο στην εξουσία -

εξέλιξη που απέτρεψε η μεγαλομανία του Γ. Παπαδόπουλου.

* Και ότι η μεταχουντική Δημοκρατία μας, με τα καλά της και τα στραβά της, που βιώνουμε αδιατάρακτα για μια γενιά (η μακρότερη σε διάρκεια στη νεοελληνική Ιστορία) φέρει την ανεξίτηλη σφραγίδα του κορυφαίου δημιουργού της, Κών. Καραμανλή.

Τη θεμελίωση με τέσσερις, κυρίως, ιστορικές επιλογές:

1. Οι δικτάτορες μέσα (στη φυλακή). Δεν υπάρχει προηγούμενο παγκοσμίως να πεθαίνουν στη φυλακή «πρωταίτιοι» μιας δικτατορίας, που δεν ανετράπη, αλλά κατέρρευσε (μετά το προδοτικό πραξικόπεμπμα και την εθνική τραγωδία της Κύπρου).

2. Η ξενόφερτη βασιλεία, τέρμα. Επί μήνες ο Κωνσταντίνος ανέμενε εις μάτην να του ετοιμάσει ο Καραμανλής, όπως του είχε υποσχεθεί, υποδοχήν μετά βαῖων και κλάδων.

3. Νόμιμο το ΚΚΕ, όπως παντού στην Ευρώπη. Και

4. Πάνω απ' όλα, η Ελλάδα στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (ΕΟΚ τότε).

Πολλοί θα μπορούσαν να ισχυριστούν ότι και άλλοι πολιτικοί ηγέτες θα είχαν στη μεταπολίτευση κάποιες απ' αυτές τις επιλογές, αναγκαία εκσυγχρονιστικές. Άλλα ουδείς δικαιούται να αμφισβητήσει ότι η τέταρτη και καθοριστική για τη μετέπειτα πορεία της χώρας είνα

αιποκλειστικά έργο του Κών. Καραμανλή, για το οποίο, πρωτίστως, θα μείνει στην Ιστορία.

Οταν ο στενός συνεργάτης του Π. Μολυβιάτης υποστηρίζει («Καθημερινή» 24-5-09) ότι «ο Κών. Καραμανλής έβαλε την Ελλάδα στην Ευρώπη σε πείσμα της πλειοψηφίας και των Ευρωπαίων και των Ελλήνων», έχει απολύτως δίκιο. Στην Ελλάδα όλες οι πλην της Ν.Δ. πολιτικές δυνάμεις (το ραγδαία ανερχόμενο ΠΑΣΟΚ και στο σύνολό της η Αριστερά) και πάνω από το 60% του εκλογικού σώματος κραύγαζαν «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ ίδιο συνδικάτο». Και στην ΕΟΚ ουδείς εταίρος έβλεπε με καλό μάτι τη διεύρυνσή της κατά ένα μόνο μέλος, που δεν πληρούσε καμιά από τις προϋποθέσεις.

Αυτόν τον προσωπικό άθλο του Κών. Καραμανλή τον βιώσαμε και οι δημοσιογράφοι που τον συνοδεύαμε τότε σ' αυτόν τον ασθματικό (τρεις πρωτεύουσες σε ένα 48ωρο) και πεισματικό αγώνα δρόμου, όπου για να πείσει τους Ευρωπαίους ηγέτες χρησιμοποίησε όλα τα μέσα (στον σφοδρότερο πολέμιο Χέλμουτ Σμιτ έδωσε το 1976 προεκλογικό πεσκέσι τον αξέχαστό μου «αρχιτρομοκράτη» Ρολφ Πόλε) ώς και τη ρωμαϊκή πονηριά: Για να διασφαλίσει λ.χ. την ένθερμη συμμαχία του Ζισκάρ Ντ' Εστέν δεν υπέγραψε μόνο τη συμφωνία για τα 40 «Μιράζ», αλλά υποσχέθηκε να αγοράσει και ένα πυρηνικό εργοστάσιο, που ποτέ δεν πήρε, ευτυχώς.

Κάθε φορά που τα λέω αυτά ξαφνιάζονται όσοι με ξέρουν από τα γεννοφάσκια μου αριστερό. Και αριστερός μεν (ελευθερόφρων, θέλω να πιστεύω, χωρίς κομματικές παρωπίδες) είμαι, τυφλός δεν είμαι. Υπήρξα, επιπροσθέτως, ο μόνος από τους δημοσιογράφους τότε, που κοντραριζόταν στα ταξίδια με τον Κών. Καραμανλή, όταν αυτοπροβαλλόταν σαν ο πρώτος πατριώτης, ο πρώτος δημοκράτης, ου μην αλλά και ο πρώτος σοσιαλιστής και δεν δεχόταν να συγκριθεί, ως ηγέτης, ούτε καν με τον Ελευθέριο Βενιζέλο (πού να φανταζόταν τη μεταμοντέρνα γελοιότητα να συγκρίνεται με τον... Περικλή!).

Άλλο τόσο εξανίσταμαι, ωστόσο, με τη μικρόνοια όσων αποπειρώνται να μηδενίσουν το μεταδικτατορικό, κυρίως, μέγα έργο του Κών. Καραμανλή.

Με μικροψυχία δεν γράφεται η Ιστορία. Πλαστογραφείται.